

Հաստատում եմ

ՀՊՄՀ ռեկտոր՝ \_\_\_\_\_ Ռ. Միրզախանյան  
2018թ.

Վերահաստատում եմ

ՀՊՄՀ ռեկտոր՝ \_\_\_\_\_ Ս. Գևորգյան  
2022թ.

# ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԱԱՐԱՆ

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ



# ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

## ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

|                                                      |                                                      |
|------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| 1. Կրթական ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը | 031301.01.6 ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ                           |
| 2. Որակավորումների ազգային շրջանակի մակարդակ         | Որակավորումների ազգային շրջանակի 6-րդ մակարդակ       |
| 3. Շնորհվող որակավորումը                             | Հոգեբանության բակալավր                               |
| 4. Կրեդիտների քանակը                                 | 240 ( երկուհարյուր քառասուն)                         |
| 5.Բարձրագույն ուսումնական հաստատություն              | ՀՊՍՀ                                                 |
| 6. Կրթական ծրագիրը իրականացնող ֆակուլտետ             | Կրթության հոգեբանության և սոցիոլոգիայի               |
| 7. Կրթական ծրագրի հիմնական սպասարկող ամբիոն(ներ)     | Հոգեբանության ամբիոն, Կիրառական հոգեբանության ամբիոն |
| 8. Կրթական ծրագրի ուսուցման լեզու                    | Հայերեն                                              |
| 9. Կրթական ծրագրի ուսուցման ձևը                      | Առկա/հեռակա                                          |
| 10. Կրթական ծրագիրը հավատարմագրված/լիցենզավորված է՝  | Լիցենզավորված է ՀՀ ԿԳՆ-ի կողմից                      |

|                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Կրթական ծրագրի ընդունելության չափանիշները (մուտքի պայմաններ):                                                                                                                                                                         |
| Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա միջնակարգ, կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական:<br>Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի: |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12. Կրթական ծրագրի կառուցվածքը և նկարագիրը                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Բակալավրի ծրագիրը բաղկացած է 5 հիմնական կրթամասերից՝<br/> ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (առկա՝ 42 կրեդիտ, հեռակա՝ 38 աշխատածավալով), ընդհանուր բնագիտական և մաթեմատիկական (առկա և հեռակա՝ 8 կրեդիտ աշխատածավալով), մանկավարժական և հոգեբանական (առկա և հեռակա՝ 4 կրեդիտ աշխատածավալով), ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական (156 կրեդիտ աշխատածավալով) ինչպես նաև այլ կրթական մոդուլներ (առկա՝ 30 կրեդիտ, հեռակա՝ 34 կրեդիտ աշխատածավալով):</p> <p><b>1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս (42 կրեդիտ)</b><br/> Պարտադիր դասընթացներ ( 38 կրեդիտ)</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ դասընթացներ, որոնք նպատակաուղղված են համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:</p> <p><b>Կամընտրական դասընթացներ (4 կրեդիտ)</b></p> <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ ուսանողի կողմից ընտրելու հնարավորությամբ դասընթացներ:</p> <p><b>2. Ընդհանուր բնագիտական և մաթեմատիկական կրթամաս (8 կրեդիտ)</b></p> <p>Պարտադիր դասընթացներ (8 կրեդիտ)</p> <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ դասընթացներ, որոնք նպատակաուղղված են ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական գիտելիքների մասնագիտական հենքի ձևավորմանը:</p> <p><b>3. Մանկավարժական և հոգեբանական կրթամաս (4 կրեդիտ)</b></p> <p>Կամընտրական դասընթացներ (4 կրեդիտ)</p> <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ ուսանողի կողմից ընտրելու հնարավորությամբ դասընթացներ:</p> <p><b>4. Ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կրթամաս (156 կրեդիտ)</b></p> <p>Ապահովում են մասնագիտական ոլորտի հիմնախնդիրների պատշաճ ընկալումը:</p> <p>Պարտադիր դասընթացներ (150 կրեդիտ)</p> <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ:</p> <p>Կամընտրական դասընթացներ (6 կրեդիտ)</p> <p>Ներառում են ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ ուսանողի կողմից ընտրելու հնարավորությամբ կամընտրական մասնագիտական դասընթացներ:</p> <p><b>5. Կրթական այլ մոդուլներ (30 կրեդիտ)</b></p> <p>Կուրսային աշխատանք ( 4 կրեդիտ)</p> <p>Ծրագրի այս հատվածում նախատեսվում է 2-ական կրեդիտ աշխատածավալով 2 կուրսային աշխատանքի կատարում:</p> <p>Մանկավարժական պրակտիկա (18 կրեդիտ)</p> <p>Նախատեսվում է բազմամասնագիտական թիմում մասնագիտական գործունեության ուսումնասիրում, մասնագիտական առարկայի դասավանդում դպրոցում, որի նպատակն է բակալավրերի հոգեբանամանկավարժական փորձի ձեռքբերումը:</p> <p><b>Ամփոփիչ ատեստավորման նախապատրաստում (2 կրեդիտ)</b></p> <p>Ամփոփիչ ատեստավորում (6 կրեդիտ)</p> <p>Կրթական ծրագրի եզրափակիչ փուլն է, որի նպատակն է տեսական և գործնական մասնագիտական գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ստուգումը՝ ըստ կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների:</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>13. Ծրագրի նպատակները</b></p> <p><b>Ծրագրի նպատակն է.</b></p> <p>կրթության հոգեբանության ոլորտում անհրաժեշտ հիմնարար և համակարգված գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ունեցող, տեսությունն ու պրակտիկան համադրող, գնահատող, վերլուծական մտածողությամբ, ինչպես նաև համընդհանուր մարդկային ու սոցիալ-անձնային արժեքներ կրող աշխատաշուկայում մրցունակ հոգեբանություն մասնագիտությամբ բակալավր մասնագետի պատրաստումը:</p> |
| <p><b>14. Ծրագրի կրթական ելքային արդյունքները</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p>Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Ա1. ներկայացնել հոգեբանական գիտության զարգացման պատմությունը, հիմնական տեսական մոտեցումներն ու ուղղությունները, միջգիտական կապերը /մանկավարժություն, ԲՆԳ և ֆիզիոլոգիա, հասարակագիտական, բնագիտամաթեմատիկական և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտություններ/, արդի հիմնախնդիրները, հիմնարար և կիրառական բնագավառները,</p> <p>Ա2. բացատրել և մեկնաբանել հիմնական հոգեբանական հասկացությունները, հոգեկան գործընթացների մեխանիզմներն ու ընդհանուր օրինաչափությունները անատոմիաֆիզիոլոգիական մեխանիզմները, զարգացման առանձնահատկությունները օնոտոգենեզում և ֆիլոգենեզում, առողջ ապրելակերպի և արտակարգ իրավիճակների պայմաններում, սոցիալական, կրթական միջավայրում դրսևորվող հատկություններն ու վիճակները տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առանձնահատկությունների դրսևորման տեսանկյունից,</p> <p>Ա3. ներկայացնել հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդաբանական սկզբունքները, կիրառվող մեթոդները, արդյունքների վերլուծության հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները տարիքային և հոգեբանամանկավարժական տեսանկյունից</p> <p>Ա4. քննարկել հոգեբանական ախտորոշման, հոգեկարգավորման և խորհրդատվության հիմնական մեթոդները, ուղիները, միջոցները, հնարները կրթական միջավայրում</p> <p>Ա5. պարզաբանել հոգեկան գործունեության նորմայի և ախտաբանության չափանիշները և դրանց դրսևորումները տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության շրջանակներում,</p> <p>Ա6. մեկնաբանել հաղորդակցման ու փոխազդեցության հոգեբանական օրինաչափությունները, հոգեբանի գործունեության էթիկական նորմերը, պահանջները և տարբեր բնագավառներում, կրթական միջավայրում աշխատանքի առանձնահատկությունները:</p> |
| Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Բ1. համեմատել և վերլուծել հոգեբանական գիտության զարգացման տարբեր փուլերի տեսական մոտեցումներն ու ուղղությունները, առանցքային հոգեբանական տեսությունները, միջգիտական կապերը, հիմնարար և կիրառական բնագավառների արդի հիմնախնդիրները, հոգեկան առողջության և առողջ ապրելակերպի հոգեբանական գործոնները,</p> <p>Բ2. տարբերակել հոգեբանության հիմնական հասկացությունները, հոգեկան տարբեր գործընթացները, անհատական առանձնահատկությունները, տարբեր գործոնների (կենսաբանական և սոցիալական) ազդեցությամբ պայմանավորված հոգեկան վիճակները և վարքի ձևերն ու դրսևորման առանձնահատկությունները կրթության ոլորտում, այդ նաև արտակարգ իրավիճակներում,</p> <p>Բ3. Ընտրել և կիրառել հետազոտության նպատակներին համապատասխան մեթոդներ, ուղիներ, հնարներ, վերլուծելու դրանց արդյունքները՝ հիմնվելով հոգեբանական, հոգեբանամանկավարժական զարգացման տեսությունների ու հայեցակարգերի վրա,</p> <p>Բ4. կազմակերպել և իրականացնել հոգեբանական օգնություն, աջակցում, մասնակի հոգեբանական ախտորոշում, խորհրդատվություն և հոգեկարգավորում, գործունեության տարբեր ձևերի հոգեբանական ուղեկցում տարիքային տարբեր փուլերում,</p> <p>Բ5. գործնականում տարբերակել հոգեբանական նորմայի և ախտաբանության դրսևորումները,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>հոգեբանամանկավարժական առանձնահատկությունները</p> <p>Բ6. իմաստավորել և համադրել հոգեբանի գործառույթները կրթական ոլորտում աջակցող այլ մասնագետների հետ համատեղ աշխատանքում</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p>Գ1. օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (գրադարաններ, ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ), հոգեբանական պատշաճ գրագիտությամբ ձևավորել գրավոր և բանավոր խոսքը, այդ թվում օտար լեզվով</p> <p>Գ2. արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, կիրառել համակարգչային ծրագրեր (<i>Word, Excel, Power Point</i>),</p> <p>Գ3. պատրաստել զեկուցումներ, ներկայացնելու հետազոտությունների արդյունքները, վարելու գիտական բանավեճեր. արդյունավետորեն շփվել և համագործակցել ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային նախագծերում,</p> <p>Գ4. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը, ապահովել մասնագիտական և անձնային աճը:</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>15. Գնահատման մեթոդներ</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>«Հոգեբանություն» մասնագիտության կրթական ծրագրի շրջանակներում կիրառվող գնահատման մեթոդաբանությունը հիմնվում է ուսանողների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների օբյեկտիվության և չափելիության վրա՝ փաստող, ուղղորդող և խրախուսող գործառույթներով: Գնահատվում են ուսանողի՝ ա. գիտելիքը, բ. ունակություններն ու կարողությունները, գ. ինքնուրույնությունը և ակտիվությունը: Ուսանողի անհատական մասնագիտական աճը օբյեկտիվ դիտարկելու նպատակով գնահատման կարգը ենթադրում է նախնական (սկզբնական) վիճակի և վերջնական (ելքային) արդյունքի համեմատական վերլուծություն:</p> <p>Դասընթացների գնահատման մեթոդներից են՝</p> <p>1. տեսական դասընթացների պարագայում՝</p> <p>ընթացիկ ստուգումներ՝ գրավոր թեստային, ստուգողական աշխատանքներ, միջանկյալ գրավոր և/կամ բանավոր քննություն, ինքնուրույն նախագծեր, հաշվետվություններ, էսսեներ (խոհագրություններ) և՛ բանավոր, և՛ գրավոր ներկայացումներ (պրեզենտացիաներ),</p> <p>2. գործնական դասընթացների պարագայում՝</p> <p>գրավոր թեստային, միջանկյալ գրավոր և/կամ բանավոր քննություն, ինքնուրույն նախագծեր, բանավոր հարցումներ, էսսեներ և՛ բանավոր, և՛ գրավոր ներկայացումներ,</p> <p>Հետազոտական աշխատանքների (կուրսային աշխատանք, հաշվետվություն, ավարտական թեզ) գնահատումն իրականացվում է առանձին՝ հանձնաժողովի կողմից՝ նախապես սահմանված գնահատման կարգի համաձայն:</p> |

Գնահատման ընթացքում կիրառվում է տառային և վարկանիշային գնահատում (100 միավոր) ըստ յուրաքանչյուր առարկայի գնահատման համար ընտրված բաղադրիչների:

Գնահատման մանրամասները տես՝ ՀՊՄՆ ուսանողների գիտելիքների գնահատման կարգում՝ <http://aspu.am/>

#### 16. Ուսուցման և դասավանդման մոտեցումներ

Ուսուցումն իրականացվում է խմբային և հոսքային ձևաչափերով, իսկ սեմինար, գործնական, հետազոտական աշխատանքները և պրակտիկան իրականացվում են ձևավորված փոքրաթիվ խմբերով: Դասավանդման մեթոդները խրախուսում են ուսանողակենտրոն մոտեցում ուսուցման բոլոր փուլերում՝ խրախուսելով ուսանողի անհատական զարգացումը, մասնագիտական կարողությունների համաչափ աճը, մասնագիտական տեղեկատվության ձեռքբերման հարցում վերջինիս ինքնուրույնությունը, ինչպես նաև անհատական վերլուծական ունակությունները և քննադատական մտածողությունը: Ուսուցման և դասավանդման մոտեցումներն ապահովում են գիտելիքների աստիճանական ավանդում՝ ըստ բարդության, ինչպես նաև հմտությունների և կարողությունների անընդմեջ զարգացում՝ ըստ մասնագիտական կայացման հիմնական պահանջների:

Դասավանդումը ներառում է դասախոսություններ, սեմինարներ, գործնական /անհատական/ պարապմունքներ, խորհրդատվություն և գործնական դասընթացներ:

Դասախոսություններ՝ ընդլայնված և համահունչ փաստերի հաջորդականության ներակայացումն է,

Սեմինարներ՝ խմբային և անհատական ստեղծագործական կարողությունների, քննարկումների և անդրադարձի հմտության, քննադատական մտածողության զարգացումն է,

Գործնական պարապմունքներ՝ թեմայի, դրան վերաբերող փաստաթղթերի և նյութերի, փորձարարական եղանակով ձեռք բերված տվյալների վերլուծությունն և քննարկումն է,

Աջակցվող ինքնուրույն ուսում՝ ընթացիկ նյութերի օգտագործմամբ՝ անհատական հետազոտության և զարգացման աջակցումն է,

Անհատական խորհրդատվություն՝ ինքնուրույն ուսման ավելի ընդլայնված, խոր վերլուծության և աջակցության հնարավորության տրամադրումն է:

#### 17. Ուսումնական պլանի քարտեզը

Տես կցված հավելված 2

#### 18. Մասնագիտական գործունեության ոլորտներ

«Հոգեբանություն» բակալավրի ծրագրի շրջանավարտները հնարավորություն կունենան աշխատելու որպես.

- հոգեբան

Շրջանավարտները կարող են աշխատել հետևյալ հաստատություններում՝

- կրթական հաստատություններում,

- հոգեբանական ծառայություններում,
- զարգացման կենտրոններում
- աջակցող թիմերում,
- կառավարման համակարգում,
- ուժային կառույցների սոցիալ-հոգեբանական ծառայություններում,
- ըստ պահանջի տարբեր կառույցներում:

## 19. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

Կրթական ծրագրերի մշակման համար որպես արտաքին կողմնորոշիչներ են ծառայել հետևյալ աղբյուրները՝

- ՀՀ բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին օրենքը:
- Բարձրագույն կրթության պետական կրթական չափորոշիչները:
- Հարատև /ցկյանա/ ուսումնառության որակավորումների եվրոպական շրջանակը:
- Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի որակավորումների շրջանակը (դոկլինյան նկարագրիչները):
- ՀՀ բարձրագույն կրթության որակավորումների ազգային շրջանակը:
- ՀՀ-ում մասնագիտության կրթական ծրագրերի հավատարմագրման չափանիշները և չափորոշիչները:
- Արտասահմանյան առաջավոր համալսարանների համանման կրթական ծրագրերը:

## 20. <<Հոգեբանություն>> ԲԿԾ-ի շրջանակներում դասախոսական կազմի որակավորմանը և մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները

Դասավանդողները պետք է ունենան՝

**ա. <<Հոգեբանություն>> գիտության խորը իմացություն.** հոգեբանության սկզբունքների, տեսությունների և հետազոտությունների իմացություն՝ ներառյալ հոգեբանության տարբեր ենթադասերը՝ ունենալուր համապատասխան մասնագիտական բարձրագույն կրթություն և որակավորում:

**բ. Մանկավարժական փորձառություն.** հոգեբանության դասախոսը պետք է տիրապետի դասավանդման և ուսուցման ժամանակակից ռազմավարություններին, ուսուցման գործընթացի կառավարմանը և գնահատման մեթոդներին: Նրանք պետք է կարողանան ստեղծել արդյունավետ դասի պլաններ, որոնք ամբողջապես կներգրավեն ուսանողներին, խթանեն քննադատական մտածողությունը և ստեղծագործական ունակությունները և արդյունավետորեն կգնահատեն ուսանողների առաջընթացը:

**գ. Հետազոտական հմտություններ.** Հոգեբանության դասախոսը պետք է տիրապետի հետազոտական խորը և բազմակողմ հմտություններին՝ ներառյալ տարբեր գիտափորձեր նախագծելու և վարելու, տվյալների վերլուծության և արդյունքները ներկայացնելու կարողությունը: Նրանք նաև պետք է կարողանան իրենց ուսանողներին ներգրավել հետազոտական նախագծերում:

**դ. Տեխնոլոգիաների իմացություն.** Տեխնոլոգիան էական դեր է խաղում հոգեբանական կրթության մեջ, և հոգեբանության դասախոսը պետք է տիրապետի ոլորտում օգտագործվող տարբեր ծրագրային ապահովումներին, սարքավորումներին և թվային գործիքներին: Նրանք պետք է կարողանան օգտագործել տեխնոլոգիաները լսարանում՝

ուսումնառությունը լավարկելու, թեմատիկ թվային ռեսուրսներ ստեղծելու և ուսանողների հետ տարբեր գործընթացներում ներգրավելու համար:

ե. **Հաղորդակցական հմտություններ.** Հոգեբանության դասախոսը պետք է տիրապետի հաղորդակցման գերազանց հմտությունների՝ ուսանողներին բարդ գաղափարները և հասկացությունները արդյունավետ և պարզ փոխանցելու համար: Նրանք պետք է կարողանան հաղորդակցվել բոլոր ձևերով:

զ. **Էթիկական և մասնագիտական վարքագիծ.** հոգեբանության դասախոսը պետք է պահպանի էթիկական և մասնագիտական չափանիշները ուսանողների, դասախոսական կազմի և համայնքի հետ փոխհարաբերություններում: Նրանք պետք է պարտավորվեն ապահովել անվտանգ, ներառական և աջակցող ուսումնական միջավայր բոլոր ուսանողների համար:

է. **ստեղծագործականություն և նորարարություն**՝ դասախոսը պետք է ստեղծագործ և նորարար լինի իր դասավանդման մեթոդներում՝ ուսանողներին ոգեշնչելու և ակտիվ ներգրավելու համար: Պետք է կարողանա ստեղծել դինամիկ և խթանող ուսումնական միջավայր,

ը. **համագործակցություն և թիմային աշխատանք**՝ դասախոսը պետք է կարողանա համագործակցել այլ ուսանողների, դասախոսական կազմի այլ անդամների և վարչական, ուսումնաօժանդակ անձնակազմի հետ՝ շարունակաբար բարելավելու ուսանողների ուսումնառության գործընթացը: Պետք է կարողանա համագործակցել տարբեր գերատեսչությունների և համայնքային գործընկերների հետ,

թ. **մշակութային իրավահավասարություն**՝ դասախոսը պետք է խորը վերլուծի մշակութային բազմազան տեսակետները և կարողանա դրանք ներառել իր մասնագիտական գործունեության մեջ: Նա պետք է կարողանա արձագանքել ուսանողների առանձնահատուկ կարիքներին և խթանել մշակութային փոխըմբռնումը,

ժ. **մասնագիտական զարգացում**՝ 21-րդ դարի դասախոսը պետք է հավատարիմ լինի շարունակական մասնագիտական կարողությունների ու հմտությունների զարգացմանը՝ ոլորտի միտումների հետ համաքայլ ընթանալու համար: Այն ներառում է կոնֆերանսների, սեմինարների և մասնագիտական զարգացման այլ հնարավորություններին ակտիվ մասնակցություն:

ի. **առաջնորդության հմտություններ**՝ դասախոսը պետք է կարողանա առաջնորդել ուսանողներին՝ սեփական նախաձեռնություններում և գիտական փորձարքներում: Նա պետք է կարողանա խորհրդատվություն և աջակցություն տրամադրել ուսանողներին իրենց ակադեմիական և անձնական աճի գործընթացում:

լ. **հարմարվողականություն և ճկունություն**՝ դասախոսը պետք է հարմարվողական և ճկուն լինի իր դասավանդման գործընթացում: Նա պետք է կարողանա հարմարեցնել ուսուցման իր ռազմավարությունները՝ հիմնվելով հետադարձ կապի վրա և գնահատելով դրանց արդյունավետությունը:

## 21. Հետագա ուսման հնարավորությունները

Ազգային որակավորումների շրջանակով սահմանված 7-րդ (մագիստրոսի) մակարդակ:

| <<ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ>> ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿՐԱԳՐՈՒՄ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՀԱՆԴԵՊ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ/ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| N                                                                                                                                  | ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ և ԻՄԱՑՈՒԹՅՈՒՆ                                                                                                                                                                                                                                                                            | ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ/ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ                                                                                                                                                                                           | ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ա1                                                                                                                                 | <p>ներկայացնել հոգեբանական գիտության զարգացման պատմությունը, հիմնական տեսական մոտեցումներն ու ուղղությունները, միջգիտական կապերը /մանկավարժություն, ԲՆԳ և ֆիզիոլոգիա, հասարակագիտական, բնագիտամաթեմատիկական և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտություններ/, արդի հիմնախնդիրները, հիմնարար և կիրառական բնագավառները</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul> |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Ա2</b></p> | <p>բացատրել և մեկնաբանել հիմնական հոգեբանական հասկացությունները, հոգեկան գործընթացների մեխանիզմներն ու ընդհանուր օրինաչափությունները անատոմիաֆիզիոլոգիական մեխանիզմները, զարգացման առանձնահատկությունները օնտոգենեզում և ֆիլոգենեզում, առողջ ապրելակերպի և արտակարգ իրավիճակների պայմաններում, սոցիալական, կրթական միջավայրում դրսևորվող հատկություններն ու վիճակները տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության առանձնահատկությունների դրսևորման տեսանկյունից</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքների ստուգումներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, Նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul> |
| <p><b>Ա3</b></p> | <p>ներկայացնել հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդաբանական սկզբունքները, կիրառվող մեթոդները, արդյունքների վերլուծության հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները տարիքային և հոգեբանամանկավարժական տեսանկյունից</p>                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, Նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul>              |
| <p><b>Ա4</b></p> | <p>քննարկել հոգեբանական ախտորոշման, հոգեկարգավորման և խորհրդատվության հիմնական մեթոդները, ուղիները, միջոցները, հնարները կրթական միջավայրում,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, Նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul>              |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ա5</b> | <i>պարզաբանել հոգեկան գործունեության նորմայի և ախտաբանության չափանիշները և դրանց դրսևորումները տարիքային և մանկավարժական հոգեբանության շրջանակներում,</i>                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• T-աձև աղյուսակ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> </ul>                         |
| <b>Ա6</b> | <i>մեկնաբանել հաղորդակցման ու փոխազդեցության հոգեբանական օրինաչափությունները, հոգեբանի գործունեության էթիկական նորմերը, պահանջները և տարբեր բնագավառներում, կրթական միջավայրում աշխատանքի առանձնահատկությունները:</i>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• Վեբնի դիագրամ</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• գործնական անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր ստուգումներ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ցուցադրություններ, նախագծերի արդյունքների մասին զեկուցումներ:</li> </ul> |
| <b>N</b>  | <b>ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ/ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈՂՆԵՐԸ</b>                                                                                                                                                                                                             | <b>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈՂՆԵՐԸ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Բ1</b> | <i>համեմատել և վերլուծել հոգեբանական գիտության զարգացման տարբեր փուլերի տեսական մոտեցումներն ու ուղղությունները, առանցքային հոգեբանական տեսությունները, միջգիտական կապերը, հիմնարար և կիրառական բնագավառների արդի հիմնախնդիրները, հոգեկան առողջության և առողջ ապրելակերպի հոգեբանական գործոնները</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• մոդելավորում և իրավիճակների վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul>                                                                        |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>F2</b></p> | <p>տարբերակել հոգեբանության հիմնական հասկացությունները, հոգեկան տարբեր գործընթացները, անհատական առանձնահատկությունները, տարբեր գործոնների (կենսաբանական և սոցիալական) ազդեցությամբ պայմանավորված հոգեկան վիճակները և վարքի ձևերն ու դրսևորման առանձնահատկությունները կրթության ոլորտում, այդ նաև արտակարգ իրավիճակներում</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• մոդելավորում և իրավիճակների վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul>                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ռեֆերատ/էսսե</li> </ul> |
| <p><b>F3</b></p> | <p>ընտրել և կիրառել հետազոտության նպատակներին համապատասխան մեթոդներ, ուղիներ, հնարներ, վերլուծելու դրանց արդյունքները՝ հիմնվելով հոգեբանական, հոգեբանամանկավարժական, զարգացման տեսությունների ու հայեցակարգերի վրա</p>                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• իրավիճակների մոդելավորում և վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• նախագծի կառուցում</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> <li>• հետազոտական աշխատանք</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul>                         |
| <p><b>F4</b></p> | <p>կազմակերպել և իրականացնել հոգեբանական օգնություն, աջակցում, մասնակի հոգեբանական օգնություն, խորհրդատվություն և հոգեկարգավորում, գործունեության տարբեր ձևերի հոգեբանական ուղեկցում տարիքային տարբեր փուլերում</p>                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• մոդելավորում և իրավիճակների վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul>                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• ռեֆերատ/էսսե</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul>                                |

|           |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                  |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>F5</b> | գործնականում տարբերակել հոգեբանական նորմայի և ախտաբանության դրսևորումները, հոգեբանամանկավարժական առանձնահատկությունները                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• մոդելավորում և իրավիճակների վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul>                                |
| <b>F6</b> | իմաստավորել և համադրել հոգեբանի գործառույթները կրթական ոլորտում աջակցող այլ մասնագետների հետ համատեղ աշխատանքում                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ինտերակտիվ դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• մոդելավորում և իրավիճակների վերլուծություն</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• անհատական և խմբային աշխատանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• թեստային առաջադրանք</li> <li>• գրավոր և բանավոր քննություններ</li> <li>• կուրսային աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul> |
| <b>N</b>  | <b>ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ (ՓՈԽԱՆՑԵԼԻ) ԿԱՐԴՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>                                                                                                                                                                                           | <b>ԴԱՍԱԿԱՆԴՄԱՆ/ՈՒՍՈՒՄԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ</b>                                                                                                                                                                                                           | <b>ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ</b>                                                                                                                                                                       |
| <b>Գ1</b> | օգտվել տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (գրադարաններ, ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ), հոգեբանական պատշաճ գրագիտությամբ ձևավորել գրավոր և բանավոր խոսքը, այդ թվում օտար լեզվով | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ինտերակտիվ զրույց</li> <li>• ցուցադրություն</li> <li>• բացատրություն</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքների կատարում</li> </ul>                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• կուրսային և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ռեֆերատ/Էսսե</li> </ul>                                      |

|           |                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                             |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>92</b> | արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու այլ ռեսուրսները, կիրառել համակարգչային ծրագրեր (Word, Excel, Power Point)                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• նախագծի կառուցում</li> <li>• բանավոր ներկայացումներ</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքների կատարում</li> </ul>                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• կուրսային և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն</li> <li>• ռեֆերատ/էսսե</li> </ul> |
| <b>93</b> | պատրաստել զեկուցումներ, ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքները, վարել գիտական բանավեճեր. արդյունավետորեն շփվել և համագործակցել ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբային նախագծերում | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ինտերակտիվ զրույց</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• բանավոր ներկայացումներ</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքների կատարում</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքներ</li> <li>• կուրսային և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul>                         |
| <b>94</b> | պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը, ապահովել մասնագիտական և անձնային աճը                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ինտերակտիվ զրույց</li> <li>• բանավեճ</li> <li>• դերային խաղ</li> <li>• մոդելավորում</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքների կատարում</li> </ul>           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• ընթացիկ առաջադրանքների ստուգումներ</li> <li>• կուրսային և ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն</li> </ul>            |

| <<ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ>> ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ |                                                                                                                      | ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   |                         |   |   |   |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---|---|---|---|---|------------------------|---|---|---|---|---|-------------------------|---|---|---|--|--|
| Դասընթացի անվանումը                                                                               |                                                                                                                      | Գիտելիք և իմացություն    |   |   |   |   |   | Գործնական մասնագիտական |   |   |   |   |   | Ընդհանրական (փոխանցելի) |   |   |   |  |  |
|                                                                                                   |                                                                                                                      | 1                        | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 1                      | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 1                       | 2 | 3 | 4 |  |  |
| 1                                                                                                 | Հայոց լեզու և գրականություն                                                                                          | +                        |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   | +                       | + | + | + |  |  |
| 2                                                                                                 | Հայոց պատմություն                                                                                                    | +                        |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   | +                       |   | + |   |  |  |
| 3                                                                                                 | Օտար լեզու                                                                                                           | +                        |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   | +                       | + | + | + |  |  |
| 4                                                                                                 | Փիլիսոփայություն                                                                                                     | +                        | + |   |   |   |   | +                      |   |   |   |   |   | +                       |   | + |   |  |  |
| 5                                                                                                 | Ֆիզիկական դաստիարակություն                                                                                           |                          | + |   |   |   |   | +                      |   |   |   |   |   |                         |   |   |   |  |  |
| 7                                                                                                 | Ընտրովի դասընթաց 1 ՀՍ-ից                                                                                             |                          |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   |                         |   |   |   |  |  |
| 8                                                                                                 | Ընտրովի դասընթաց 2 ՀՍ-ից                                                                                             |                          |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   |                         |   |   |   |  |  |
| 9                                                                                                 | ՏՀՏ հենքային դասընթաց                                                                                                |                          |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   | +                       | + | + | + |  |  |
| 10                                                                                                | Բնապահպանություն և շրջակա միջավայրի խնդիրներ                                                                         | +                        |   |   |   |   |   |                        | + |   |   |   |   | +                       |   |   |   |  |  |
| 11                                                                                                | Արտակարգ իրավիճակներ և քաղաքացիական պաշտպանություն                                                                   |                          | + |   |   |   |   | +                      | + |   |   |   |   | +                       |   |   | + |  |  |
| 12                                                                                                | Առաջին բուժօգնություն և երեխաների առողջության պահպանման հիմունքներ                                                   |                          | + |   |   | + |   | +                      | + |   |   |   |   | +                       |   |   | + |  |  |
| 13                                                                                                | Ներառական կրթություն                                                                                                 | +                        | + |   |   |   |   | +                      |   |   |   |   |   | +                       |   |   | + |  |  |
| 14                                                                                                | Ընտրովի դասընթաց ՄՀ-ից*                                                                                              |                          |   |   |   |   |   |                        |   |   |   |   |   |                         |   |   |   |  |  |
| 15                                                                                                | Նեյրոֆիզիոլոգիա, տարիքային անատոմիա և ֆիզիոլոգիա (Նեյրոֆիզիոլոգիա և ԲՆԳ հիմունքներ, տարիքային անատոմիա և ֆիզիոլոգիա) | +                        | + |   |   | + |   | +                      | + |   |   | + |   |                         |   |   | + |  |  |
| 16                                                                                                | Ընդհանուր հոգեբանություն                                                                                             | +                        | + |   |   |   |   | +                      | + |   |   |   | + | +                       |   |   | + |  |  |
| 17                                                                                                | Հոգեբանության պատմություն                                                                                            | +                        | + | + |   |   |   | +                      | + |   |   |   |   | +                       |   |   | + |  |  |
| 18                                                                                                | Մասնագիտական ներածություն                                                                                            | +                        | + | + |   |   |   | +                      | + |   |   |   |   | +                       |   |   | + |  |  |
| 19                                                                                                | Մասնագիտական կողմնորոշում և հոգեդիագնոստիկա (Դիֆերենցիալ հոգեբանություն)                                             | +                        | + |   | + |   |   |                        | + | + | + |   |   | +                       | + | + | + |  |  |

|    |                                                          |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|----|----------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 20 | Չարգացման հոգեբանություն 1                               | + | + | + |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 21 | Չոռհոգեբանություն և մարդաբանություն                      | + | + |   |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 22 | Չինվորական գործունեության և կոլեկտիվի հոգեբանություն     |   | + | + |   |   | + |   |   | + | + |   | + | + |   |   | + |
| 23 | Հոգեբանական պրակտիկում և դիֆերենցիալ հոգեբանություն      |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + | + |   |   | + |
| 24 | Բժշկական հոգեբանություն                                  |   | + |   | + | + |   |   |   |   | + | + |   | + |   |   | + |
| 25 | Մանկավարժություն                                         | + |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 26 | Անձի հոգեբանություն                                      | + | + |   |   | + |   | + | + |   |   | + |   | + |   |   | + |
| 27 | Էթնոհոգեբանություն                                       | + | + | + |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 28 | Հոգեկարգավորում                                          | + | + |   | + |   | + |   |   |   | + | + | + | + |   |   | + |
| 29 | Հոգեֆիզիոլոգիա                                           | + | + |   |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 30 | Մաթեմատիկական մեթոդները հոգեբանական հետազոտություններում | + |   | + |   |   |   | + |   | + |   |   |   | + | + |   | + |
| 31 | Հոգեբանական խորհրդատվություն                             | + | + |   | + |   | + | + | + |   | + |   | + | + |   |   | + |
| 32 | Հոգեթերապիայի հիմնական դպրոցները                         |   | + |   | + | + |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + |   |
| 33 | Հոգեբուժության և ախտաբանության հիմքերը                   | + | + |   |   | + | + | + | + |   |   | + | + | + |   |   | + |
| 34 | Փորձարարական հոգեբանություն                              |   | + | + |   |   |   |   |   | + | + | + |   | + |   |   | + |
| 35 | Հատուկ հոգեբանություն                                    |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + | + |   | + |   |   | + |
| 36 | Հոգեբանության դասավանդման մեթոդիկա                       | + | + |   |   |   | + | + |   |   |   |   | + | + |   |   | + |
| 37 | Հոգեէլեզվաբանություն                                     | + | + |   |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + | + |   | + |
| 38 | Ընտանիքի հոգեբանություն                                  | + | + |   | + |   | + | + |   | + | + |   | + | + |   |   | + |
| 39 | Գիտական աշխատանքի հիմունքներ                             | + | + | + | + |   |   | + |   | + | + |   |   | + |   |   | + |
| 40 | Սոցիալական հոգեբանություն                                | + | + | + |   |   | + | + | + | + |   |   | + | + |   |   | + |
| 41 | Իրավաբանական հոգեբանություն                              | + | + | + |   |   | + | + | + | + |   |   | + | + |   |   | + |
| 42 | Կերպարվեստ և արտթերապիա                                  | + |   |   | + |   | + | + | + |   | + |   | + | + |   | + |   |
| 43 | Ակմեաբանություն                                          | + | + |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + | + |   | + |   |
| 44 | Աշխատանքի և կառավարման հոգեբանություն                    | + | + |   |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |   |   | + |

|    |                                        |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
|----|----------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|--|--|---|
| 45 | Յերոնտոհոգեբանություն                  | + | + | + |   |   | + | + | + |   |   |   | + | + |  |  | + |
| 46 | Սուզեստիվ հոգեբանություն               | + | + |   | + |   | + | + | + |   | + | + |   | + |  |  | + |
| 47 | Կոնֆլիկտաբանություն                    | + | + | + |   |   | + | + | + | + |   |   | + | + |  |  | + |
| 48 | Սոցիոլոգիալ հոգեբանություն             | + | + |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + | + |  |  | + |
| 49 | Հոգեբանական փորձաքննություն            |   | + | + |   | + |   | + | + |   |   | + |   | + |  |  | + |
| 50 | Ընտրովի դասընթաց 1 մասնագիտական        |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 51 | Ընտրովի դասընթաց 2 մասնագիտական        |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 52 | Ընտրովի դասընթաց 3 մասնագիտական        |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 53 | Կուրսային աշխատանք                     |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 54 | Մանկավարժական պրակտիկա                 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 55 | Ամփոփիչ ատեստավորման<br>նախապատրաստում |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |
| 56 | Ամփոփիչ ատեստավորում                   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |  |   |

\*Ընտրովի դասընթացները կարող են փոփոխվել յուրաքանչյուր կիսամյակ՝ ՄԿԾ-ի ձևակերպված կրթական ելքային արդյունքների հաշվառմամբ:

**Հավելված 3**

**<<Հոգեբանություն>> բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանը**

ԲԿԾ [առկա](#)

ԲԿԾ [հեռակա](#)

**Հաստատված է ՀՊՄՀ Կրթության հոգեբանություն և սոցիոլոգիայի ֆակուլտետի**

**04/07/2021թ. թիվ 11 նիստում**

**Դեկան \_\_\_\_\_ Ռ. Պետրոսյան**